

7 SOLUȚII PENTRU CONSOLIDAREA SECTORULUI BANCAR MOLDOVENESC

Acest infografic a fost elaborat de Expert-Grup cu sprijinul Ministerului pentru Afaceri Externe a Olandei, prin intermediul Ambasadei Olandei la București. Opiniile din acest document aparțin autorilor și nu reflectă opinia donatorilor.

Autori studiu: **Adrian Lupușor, Dumitru Pinte**

Design: **Radu Marian**

Kingdom of the Netherlands

7 CAUZE CARE AU FĂCUT POSIBILĂ CRIZA BANCARĂ:

1. Nivelul scăzut de independență a Băncii Naționale a Moldovei
2. Instrumentarul insuficient de monitorizare și supraveghere bancară
3. Transparența scăzută privind beneficiarii finali ai acțiunilor bancare
4. Calitatea proastă a guvernantei corporative la majoritatea băncilor
5. Insuficiența mecanismelor de responsabilizare a acționarilor și managerilor bancari
6. Offshorizarea sectorului bancar
7. Capacitatea limitată a băncilor de a absorbi pierderi

CELE 7 SOLUȚII

1. ÎNTĂRIREA INDEPENDENȚEI BNM

- 1.1 Eliminarea posibilității ca instanțele judecătorești de orice nivel să poată bloca deciziile BNM.
- 1.2 Reglementarea mai strictă a condițiilor de emitere de către BNM a creditelor sub garanția Guvernului.
- 1.3 Demiterea membrilor organelor de conducere ale BNM trebuie să fie posibilă cu votul a cel puțin 2/3 din deputați (ca și în cazul Guvernatorului).
- 1.4 Interzicerea în mod expres pentru Guvernator și alți membri ai organelor de conducere ai BNM să dețină funcții de răspundere în instituțiile publice și bancare din țară cu minim 2 ani înainte de preluarea mandatului și minim 2 an după eliberarea din funcție.
- 1.5 Toate actele BNM, la necesitate, trebuie să intre în vigoare imediat după adoptarea acestora, iar obligativitatea rezultatelor expertizei juridice și a înregistrării acestora la Ministerul Justiției necesită a fi anulată.

7 SOLUȚII:

- ÎNTĂRIREA INDEPENDENȚEI BNM • FORTIFICAREA MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII BANCARE
- SPORIREA TRANSPARENTEI ACȚIONARILOR DIN SISTEMUL BANCAR • ÎMBUNĂTĂȚIREA GUVERNANȚEI CORPORATIVE LA MAJORITATEA BĂNCILOR • RESPONSABILIZAREA MANAGERILOR BANCARI
- DE-OFFSHORIZAREA SECTORULUI BANCAR • SPORIREA CAPACITĂȚII BĂNCILOR DE A ABSORBI PIERDERILOR

2. FORTIFICAREA MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII BANCARE

- 2.1** Alocarea unei linii bugetare de către BNM, suficiente pentru implementarea soluțiilor TIC pentru toate instrumentele de monitorizare și reglementare.
- 2.2** Definirea mai clară și extinderea setului de criterii de stabilire a activităților concertate.
- 2.3** Stabilirea unui acord între instituțiile statului direct implicate - BNM, Procuratura CNA, SIS, CNPF, Consiliul Concurenței, privind schimbul de informații pentru combaterea acțiunilor concertate.
- 2.4** Transpunerea directivelor europene privind sancțiunile penale pentru abuzul de piață.
- 2.5** Efectuarea testelor de stres pentru instituțiile de reglementare pentru a evalua capacitatea reacție în cazul șocurilor bancare.

7 SOLUȚII:

- ÎNTĂRIREA INDEPENDENȚEI BNM • FORTIFICAREA MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII BANCARE
- SPORIREA TRANSPARENȚEI ACȚIONARILOR DIN SISTEMUL BANCAR • ÎMBUNĂTĂȚIREA GUVERNANȚEI CORPORATIVE LA MAJORITATEA BĂNCILOR • RESPONSABILIZAREA MANAGERILOR BANCARI
- DE-OFFSHORIZAREA SECTORULUI BANCAR • SPORIREA CAPACITĂȚII BĂNCILOR DE A ABSORBI PIERDERILOR

3. SPORIREA TRANSPARENȚEI ACȚIONARILOR DIN SISTEMUL BANCAR

- 3.1** Aplicarea și instituționalizarea testului *fit-and-proper* (standarde minime de integritate, transparență, competență și stare financiară) pentru acționarii din întregul sistem bancar al țării, indiferent de mărimea cotei de participare în capitalul băncilor.
- 3.2** Semnarea de acorduri internaționale cu statele de reședință a acționarilor privind dezvăluirea informațiilor.
- 3.3** Consolidarea capacităților Direcției BNM de monitorizare a transparenței acționarilor bancari.
- 3.4** Elaborarea și publicarea unei funcții de *scoring* ce ar da o valoare fiecărei bănci în ceea ce privește calitatea acționariatului.
- 3.5** Elaborarea de către Consiliile de administrație a băncilor comerciale și publicarea anuală pe site-urile fiecărei bănci a rapoartelor asupra transparenței, care ar include pentru fiecare acționar CV-urile, numărul de ședințe la care a fost prezent, decizii votate. Elaborarea raportului similar pentru echipa de management a fiecărei bănci.

7 SOLUȚII:

- ÎNTĂRIREA INDEPENDENȚEI BNM • FORTIFICAREA MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII BANCARE
- SPORIREA TRANSPARENȚEI ACȚIONARILOR DIN SISTEMUL BANCAR • ÎMBUNĂTĂȚIREA GUVERNANȚEI CORPORATIVE LA MAJORITATEA BĂNCILOR • RESPONSABILIZAREA MANAGERILOR BANCARI
- DE-OFFSHORIZAREA SECTORULUI BANCAR • SPORIREA CAPACITĂȚII BĂNCILOR DE A ABSORBI PIERDERILOR

4. ÎMBUNĂTĂȚIREA GUVERNANȚEI CORPORATIVE ÎN BĂNCI

- 4.1** Elaborarea și promovarea unui Cod general de guvernanță corporativă.
- 4.2** Delimitarea mai clară a atribuțiilor și stabilirea nivelului maxim de implicare a acționarilor, Consiliului de administrație și managementului băncilor comerciale, prin stabilirea unor standarde de către BNM.
- 4.3** Elaborarea și publicarea anuală de către fiecare bancă a raportului asupra transparenței gestionării riscurilor.
- 4.4** Implementarea și promovarea unor standarde etice și profesionale pentru acționarii și managerii băncilor comerciale, iar elementele de bază să fie stipulate de către BNM.
- 4.5** Însășirea cerințelor și sancțiunilor pentru guvernarea improprie și inadecvată a instituțiilor financiare, nerespectarea normelor prudențiale și de gestiune a riscului bancar.
- 4.6** Interzicerea expresă prin lege a posibilității de a face parte din consiliile de administrare a mai multor bănci concomitent.

7 SOLUȚII:

- ÎNTĂRIREA INDEPENDENȚEI BNM • FORTIFICAREA MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII BANCARE
- SPORIREA TRANSPARENȚEI ACȚIONARILOR DIN SISTEMUL BANCAR • ÎMBUNĂTĂȚIREA GUVERNANȚEI CORPORATIVE LA MAJORITATEA BĂNCILOR • RESPONSABILIZAREA MANAGERILOR BANCARI
- DE-OFFSHORIZAREA SECTORULUI BANCAR • SPORIREA CAPACITĂȚII BĂNCILOR DE A ABSORBI PIERDERILOR

5. RESPONSABILIZAREA MANAGERILOR BANCARI

- 5.1 Dezvoltarea principiului verificării duble (engleză – *four eye approach*) în interiorul fiecărei bănci.
- 5.2 Stabilirea de către BNM a normelor de integritate și calificări profesionale pentru membrii Consiliilor de Administrație ale băncilor.
- 5.3 Impunerea unei limite maxime de 2 mandate a câte 4 ani pentru acești membri.
- 5.4 Dezvoltarea mecanismului de *bail-in* (în loc de mecanismul actual *bail-out*).

Bail-in presupune că acționarii sunt obligați să acopere din sursele proprii pierderile și orice alte consecințe ale managementului defectuos.

- 5.5 Înăsprirea penalităților, atât financiare, cât și prin privare de libertate, pentru administrarea deficientă și frauduloasă a băncilor comerciale, prin amendamente corespunzătoare la Codul Penal.

7 SOLUȚII:

- ÎNTĂRIREA INDEPENDENȚEI BNM • FORTIFICAREA MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII BANCARE
- SPORIREA TRANSPARENȚEI ACȚIONARILOR DIN SISTEMUL BANCAR • ÎMBUNĂTĂȚIREA GUVERNANȚEI CORPORATIVE LA MAJORITATEA BĂNCILOR • RESPONSABILIZAREA MANAGERILOR BANCARI
- DE-OFFSHORIZAREA SECTORULUI BANCAR • SPORIREA CAPACITĂȚII BĂNCILOR DE A ABSORBI PIERDERILOR

6. „DEOFFSHORIZAREA” SECTORULUI BANCAR

- 6.1** Interzicerea achiziționării, gajării și/sau creditării acțiunilor bancare din contul companiilor offshore și a oricăror altor forme de expunere a băncilor față de acestea.
- 6.2** Aprobarea în termeni cât mai restrânși și respectarea integrală a directivei europene privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului.

7 SOLUȚII:

- ÎNTĂRIREA INDEPENDENȚEI BNM • FORTIFICAREA MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII BANCARE
- SPORIREA TRANSPARENȚEI ACȚIONARILOR DIN SISTEMUL BANCAR • ÎMBUNĂTĂȚIREA GUVERNANȚEI CORPORATIVE LA MAJORITATEA BĂNCILOR • RESPONSABILIZAREA MANAGERILOR BANCARI
- DE-OFFSHORIZAREA SECTORULUI BANCAR • SPORIREA CAPACITĂȚII BĂNCILOR DE A ABSORBI PIERDERILOR

7. SPORIREA CAPACITĂȚII BĂNCILOR DE A ABSORBI PIERDERI

- 7.1 Asumarea cerințelor *Basel III* privind principalii indicatori prudențiali.
- 7.2 Impunerea unor cerințe prudențiale privind lichiditatea și suficiența capitalului ponderat la risc mai conservative pentru băncile sistemice, comparativ cu restul băncilor.
- 7.3 Reglementarea mai strictă a expunerilor mari ale băncilor față de companiile interconectate sau afiliate între ele.
- 7.4 Adoptarea directivelor europene privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar (cerință a Acordului de Asociere) inclusiv prin majorarea plafonului de garantare a acestora până la 100.000 lei până în 2020.

În prezent, plafonul de garantare este 6.000 lei

7 SOLUȚII:

- ÎNTĂRIREA INDEPENDENȚEI BNM • FORTIFICAREA MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII BANCARE
- SPORIREA TRANSPARENTEI ACȚIONARILOR DIN SISTEMUL BANCAR • ÎMBUNĂTĂȚIREA GUVERNANȚEI CORPORATIVE LA MAJORITATEA BĂNCILOR • RESPONSABILIZAREA MANAGERILOR BANCARI
- DE-OFFSHORIZAREA SECTORULUI BANCAR • SPORIREA CAPACITĂȚII BĂNCILOR DE A ABSORBI PIERDERILE

- **w:** www.expert-grup.org
- **f:** facebook.com/expertgrup.org
- **t:** [@Expert_Grup](https://twitter.com/expert_grup)
- **e:** info@expert-grup.org